

Keskkonnaametile

Koopia Tartu Linnavalitsusele
Rahandusministeeriumi planeeringute osakonnale

Teie:

Meie: 8.12.2020 nr 1-2/20/2927

Ohtlike jäätmete põletamise tehase kavandamisest Tartu linnas

Oleme meedia vahendusel kursis, et Tartu linnas aadressile Ravila tn 77 soovib ettevõtte Epler & Lorenz rajada ohtlike jäätmete põletamise tehase, mis suudaks käidelda kuni 15 000 tonni jäätmeid aastas, st rahuldada kogu Eesti ohtlike jäätmete käitlemise vajaduse. Samas kõrval, Ravila 75a krundil on seni põletatud ohtlikke jäätmeid märksa väiksemas mahus, 2000 tonni aastas. Mõõname, et mõistlike käitluslahenduste ning ajakohase tehnoloogia kasutamisel ei pruugi käitlusmahu selline suurendamine omada kriitilist keskkonnamõju, kuid oleme siiski mures mitme aspekti pärast. Toome need alljärgnevalt välja ning palume Keskkonnaametilt selgitust, kuidas nende asjaoludega uue jäätmepõletustehase kavandamisel on arvestatud või arvestada plaanitakse.

- 1) Toimiva ohtlike jäätmete kogumis- ja käitlusvõrgustiku olemasolu eest hoolitsemine on riigi ülesanne. Mõistame, et seoses Kunda tehase sulgemisega vajab ohtlike jäätmete käitlemine uut lahendust. Leiame, et seda lahendust tuleks otsida riiklikul tasandil ning kui otstarbekas on küsimus lahendada ühe suure jäätmepõletustehase rajamisega, kaaluda läbi erinevad võimalikud asukohad üle riigi, lähtuvalt muuhulgas põletamisel tekkiva soojuse ära kasutamise võimalustest. Kavandatava Tartu tehase võimsus tagab kogu Eesti vajaduste katte, sellise mahuga rajatist tuleb kavandada üleriigilises plaanis. Praegune plaan rajada uus tehas Tartusse ei oma strateegilist tausta, vaid lähtub ühe ettevõtja huvist ja käepärastest võimalustest.
- 2) Kavandatava tehase näol on tegemist teadliku ressursi raiskamise ja ilma kütmise kavandamisega, kuivõrd teadaolevalt ei ole Tartu linn huvitatud jäätmete põletamisel tekkiva soojuse ära kasutamisest ning tulevase tehase naabrusse ei ole kavas rajada ka ühtki ettevõtet, mille toimimisse soojuse suunata saaks. Oleme teadlikud, et efektiivsuse eritingimust ohtlike jäätmete põletamisele seatud ei ole, kuid leiame siiski, et teadlikul raiskamisel põhinev lähenemine on lubamatu, pidades silmas rahvusvahelisi eesmärke liikuda ringsete süsteemide ning raiskamise vähendamise suunas.
- 3) Epler & Lorenz soovib rajada uue jäätmepõletustehase 2005. aastal kehtestatud detailplaneeringu alusel, jättes vahele praeguses planeerimisseaduses sätestatud eriplaneeringu – riigi või kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu – nõude täitmise. Juhime tähelepanu planeerimisseaduse § 124 lg 2 sätestatule: detailplaneering on lähiaastate ehitustegevuse alus. Detailplaneeringu, mille alusel tegutseda soovitakse, kehtestamisest on möödas juba 15 aastat, mida ei saa kuidagi käsitleda

lähiaastatena. Leiame, et põhjendatud on uue planeerimisprotsessi algatamine ja läbi viimine, tagamaks asjakohane strateegiline lähenemine ning ka praegustele praktikatele vastav kaasatus.

- 4) Nagu kirja alguses välja tõime, ei pruugi kavandatava mahuga jäätme põletustehase keskkonnamõju olla kriitiline. Samas selleks, et keskkonnamõju tõesti jääks väheoluliseks, on vajalik läbi mõelda ning seada vastavad, selged tingimused tehase tööga seotud transpordi korraldamiseks, senisest suurema koguse ohtlike jäätmete vaheladustamiseks, riskide ohjamiseks ning nende tingimuste täitmist hiljem järjepidevalt seirata. Palume selgitust, millises vormis ning millised tingimused praeguses protsessis seada plaanitakse.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Laura Uibopuu
Eesti Keskkonnaühenduste Koja koordinaator